SAYISI 3 KURUŞ

SON TELGRAF

SALI 30 NİSAN 1940

SAYI : 1130 Telefon: Başmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE YIL : 4

ALMANLARIN İLERİ HAREKETİ DURDURULDU

Büyük muharebelere intizaren, her iki taraf da mütemadiyen Norveçe asker ve mühimmat çıkarıyor

Son günlerde Almanların Oslo'ya on vapur asker çıkardıkları bildiriliyor

Londra 30 (Hususî) — Alman tayyarelerinin bombardımanlarına rağmen, müttefikler Norvece kısmı küllilerini ihraca başlamış bulunmaktadır. Ağır bataryalar ve hava dâfi topları çıkarılıyor. Dün de şimal fiyorunda Sundals'a mühim kuvvetler ihraç edilmiştir.

Müttefikler evvelce Norvece hafif kuvvetler göndermiş bulunuyorlardı. Bu kuvvetlerin vazifesi keşif yapmak, Norveçlilerle irtibatı temin etmek ve düşmanın vaziyetini öğrenmekti.

Şimdiye kadar neşredilen resmî tebliğlerde müttefik kuvvetlrin ehemmiyetsiz ric'at hareketlerinden bahsedilmişti. Halbuki şimdi Alman ileri hareketi durdurulmuştur. Almanlar Norveçe daha evvel çıkmış oldukları için, müttefiklere karşı kazırlıklı bulunuyorlardı ve bu sebeple bazı muvaffakiyetler elde etmişlerdi. Halbuki şimdi vaziyet gittikçe, müttefiklerin lehine değişmektedir.

Kurulmakta olan yeni tayyare üsleri ve tayyare dâfii topları peyderpey faaliyete geçmektedir. Bu suretle müttefiklerin harekâtı gittikçe kuvvetlenmektedir. Kıtaatın manevî kuvveti yerindedir.

İNGİLİZ GAZETELERİ ŞİDDETLİ HAREKET İSTİYOR

Londra 30 (Hususî) — 8 nisandanberi Almanların 28 nakliye gemisi batırılmıştır. Torpillenen diğer on vapurun da batırılmış olması muhtemeldir. «Maine» ismindeki Alman vapuru da kendi kendini batırmıştır.

Diğer taraftan Tuna üzerinde de Almanyaya gitmekte olan biri hububat yüklü 500 tonluk ve diğeri reçine yüklü bir Rumen vapuru Sabotaj yapılmak suretile batmışlardır.

Gazeteler, garp cephesini zayıflatmamak şartile, Norveçe ne lâzımsa hepsinin gönderilmesini ve Norveçte başlıyan seferin son enerji ile sevk ve idaresini istemektedir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

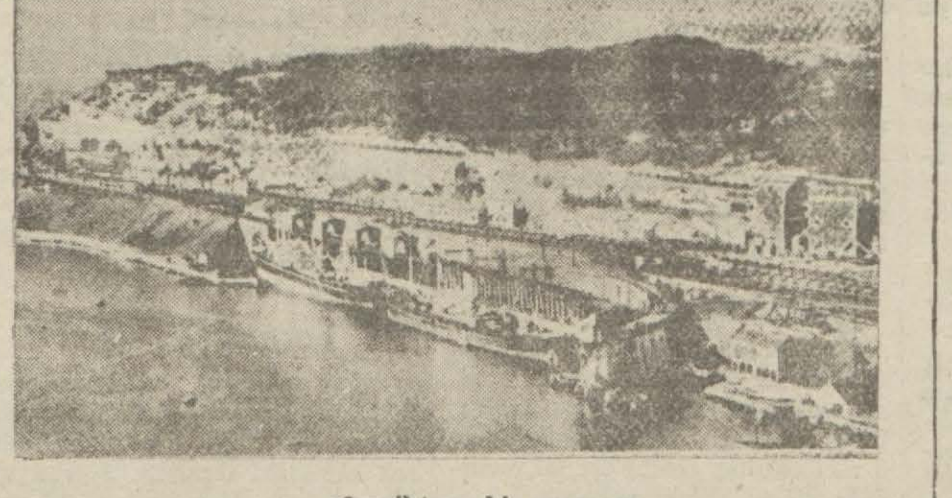

Narvikten bir manzara

Harp niçin şiddetli değil

Müttefikler şimal cephesinde eğer büyük mikyasta kuvvetlerle hâlâ çarpışmıya başlamamış bulunuyorlarsa bunun sebebi asıl neticeye muntazır olmak ve imha harbinin kopacağı sahada harbi kabul etmek içindir.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Norveçde cereyan eden muharebeler etrafında muhtelif kaynaklardan gelen haberler burada daha ziyade hava ve deniz kuvvetlerinin şiddetli mücadelelerde bulunduklarını göstermektedirler. Kara orduları gerek Almanlar, gerek müttefikler için üzerlerinde büyük ehemmiyetle durulacak sayıda değillerdir. Almanların Norveçe şimdiye kadar çıkardıkları asker yekûnu 35 - 40 bin arasında tahmin edilmekte ve tayyareler, küçük vapurlarla gönderilen asker yekûnunun da günde 1500 - 2300 arasında bulunduğu kaydolunmaktadır. Diğer taraftan müttefiklerin de şimdiye kadar Norveçe ihraç ettikleri asker sayısının 50 - 60 bini tecavüz etmediği ve daha ziyade Norveç ordusunun tensik ve tekemmülüne çalıldığı iddia olunmaktadır.

Görülüyor ki, her iki taraf da umumî seferberliklerine ve harp kadrolarına nazaran mahut tabirile «ekallikalil», yani azın azı ile bu cephe üzerinde muharebe etmektedirler. Filhakika, Almanlar için deniz yollarına hâkim olmadıklarına göre buraya bir anda daha büyük kuvvetler göndermiş imkân tasavvur edilemez. Eğer, müttefik hava ve deniz kuvvetleri Norveç hareketi başlar başlamaz mudahalede bulunup Alman deniz kuvvetlerini imha ve hava nakliyatını durdurmamış bulunsa idi belki bir hafta on günlük bir zaman devresinde Almanlar Norveçe 70 - 80 bin kişilik bir kuvvet çıkarır, sahil müdafaasını da tanzim etmiye çalışabilirlerdi.

Vaziyet bunun aksine zuhur etmiş olduğu için Alman plânı bir külü halinde suya düşmüştür. Halbuki, denizler ve deniz hâkimiyeti müttefiklerin elinde bulunduğuna göre İngiltere ve Fransa Norveçe istediği kadar ve istediği gibi asker çıkarabilirler. Hattâ, o kadar asker çıkarabilirler ki, bunların sayısı 2-3 yüz bini de bulabilir ve Almanlar sür'atle Norveçten tardolunurlar. Ancak, müttefiklerin şimdiki halde bunu yapmak istemedikleri açıkça görülüyor.

Almanların Norveçte çabalamaları, yerleşmiye çalışmaları, mühim miktarda stok harp malzemesi kaybetmeleri ve hava kuvvetlerini yıpratmaları ve meşgul olmaları lâzım geldiği gibi Norveçe çıkarılan Alman kuvvetlerinin azım olduğu da gözönündedir!. O halde, müttefiklere düşen vazife hem Almanyayı Norveçte yıpratmak, hem de Alman kuvayi küllisinin harbedeceği sahayı gözetmek oluyor. Binaenaleyh, müttefikler şimal cephesinde eğer hâlâ büyük mikyasta kuvvetlerle çarpışmıyorlarsa bunun sebebi asıl neticeye muntazır olmak ve imha harbinin kopacağı kıyamet sahasında harbi kabul etmek içindir.

Almanların ne yapacaklarını, nerede kat'î harbi vereceklerini hâlâ hiç kimse bilmiyor. Bu, bilinmediği gibi Almanların harbi ne zamana kadar idame edebilecekleri de bilinmiyor. Dün Avusturyayı, onu takiben Çekoslovakyayı, daha sonra Polonyayı, Danimarka ve nihayet Norveçi işgal ve istilâ eden Almanlar henüz ciddi bir harbe tutuşmuş, yıpranmış değillerdir. Harbi uzatmak, kuvayi külliyelerini yıpratmaktan vikaye etmek için daha bir takım mevzii muvaffkiyet tecrübelerine girişebilecekleri gibi asıl harbin mukadderatını tayin edecek olan garp cephesinde bir an evvel kat'i neticeyi almak ve harbi kısaltmak için de harekete geçebilirler. Bu itibarla müttefiklerin de bilmukabele kuvayi küllilerini herhangi bir sahada harbe sokmamaları ve General Veygandın dediği gibi yangın nerede

(Devamı üçüncü sahifede)

Millî Şef

İngiliz, Fransız ve Romanya sefirlerini kabul buyurdular

Ankara 29 (A.A.)— Reisicumhur İsmet İnönü, bugün saat 16 da Fransız, saat 17 de İngiliz büyük elcilerile, saat 18 de memleketine avdet etmekte olan ve veda için gelmiş bulunan Romanya büyük elçisini kabul buyurmuşlardır. Her üç büyük elcinin kabulünde Hariciye Vekili Sükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

Başvekil petrol havzasında

Semmaz nahiyesinde yapılan sondajda da petrol fışkırdı

Ankara 30 (Hususi muhabirimizden)— Başvekil doktor Refik Saydam, İktısat Vekili ve refakatlerinde bulunan diğer zevat bugün Diyarbakırdan otomobillerle Beşirideki petrol mıntakasına gitmektedirler. Başvekile Birinci Umumî Müfettiş ve petrol grupu müdürü de refakat etmektedir.

Diğer taraftan Siirt vilâyeti dahilinde sondajlara devam edilmektedir. Vilâyetin Semmaz nahiyesinde yapılan sondajda da petrol fışkırdığı görülmüştür.

İspanya'nın yeni Ankara sefiri yakında geliyor

Yeni sefir, Türkiyeye çocukluk hatıraları ile bağlı olduğunu söylüyor

İspanyanın Ankara elçiliğine tayin edilen eski Bükreş sefiri Marki Pedro dö Prat 2 mayısta Bükreşten Ankaraya hareket edecektir.

Sefir, kendisile görüşen gazetecilere Türkiye hakkındaki ihtisaslarını şöyle anlatmıştır:

«— Çocukluk hatıralarile bağlı olduğum ve çok sevdiğim Türkiyeye nakledildiğim için pek memnunum. Ben tam manasile bir nasyonalistim. Türkiyede de böyle bir rejim olduğu için oraya gitmekten seviniyorum. Millî Şefimiz General Frankonun da Türkiyeye karşı hususî bir sempatisi vardır.

Hariciye nazırı bana Ankaraya tayinimden bahsederken şöyle de-

(Devamı 3 üncü sahifede)

"Otomobil saltanatı,,

Mebuslar resmî otomobillerden âzamî tasarruf istediler

Dün Mecliste tahsisat lâyihası görüşülürken münakaşalar oldu

Dün, Büyük Millet Meclisinde resmî otomobillerin tahsisatı hakkındaki lâyiha müzakere edilmiş, celse çok hararetli ve münakaşalı olmuş ve neticede bütçe encümeninin teklifi reddedilerek, lâyiha tekrar tetkiki için encümene iade edilmiştir.

Encümen geçen senedenbri uzun tetkikler neticesinde bu lâyihayı hazırlamış bulunuyordu. Avrupanın altı memleketinden bu yoldaki mevzuat Hariciye Vekâleti kanalile getirtilerek gözönünde tutulmuştu.

Meclisin dünkü toplantısında ilk söz alan Mehmet Aldemir (İzmir), meclisin birçok saltanatları devirdiği halde, bir türlü «otomobil saltanatı» nı deviremediğini söylemiştir.

Dahiliye Vekili bu söze karşı: «Böyle bir şey yoktur» demiştir.

Mehmet Aldemir sözüne devam ederek, bütçe encümeninin esbabı mucibe mazbatasını tahlil ederek, bizim mutlaka Avrupayı taklide mecbur olmadığımızı, kendi bünyemize göre hususiyetimiz olduğunu söyliyerek demiştir ki:

«— Biz lâyihada teklif edilen dört makam otomobili aleyhinde değiliz. Eğer bunların otobüsle veya şimendiferle gitmeleri şahsî otoritelerini temsil ettikleri makamın otoritesini sarsıyorsa, onlara muayyen bir ücret vermeli ve bu suretle memleketin hoş görmediği bu mevzua nihayet vermelidir. Otomobil masrafı aşağı yukarı binlerce lirayı tutuyor.»

Bundan sonra Emin Sazak (Eskişehir) söz alarak bu işe milyonlarca lira verildiğini söyliyerek demiştir ki:

«— Başvekile, Meclis reisine verelim. Vekillere de ikişer bin liralık birer Ford otomobili alalım. Bir müdiri umumî günde dört defa otomobile binse ellişer kuruştan iki lira eder. Bir günde çocukları binse ayda 75 lira eder. Bir de yayan giderse üstelik sıhhat de kazanır. O para da cebinde kalır.»

(Devamı 3 üncü sahifede)

Yugoslavya üzerinde Alman tayyareleri

Belgrad hükûmeti, Yugoslavya üzerine gelecek tayyarelere ateş edileceğini Berline bildirdi

Londra 30 (Hususî) — Yugoslavyanın Almanyaya karşı olan dış politikasında bir metanet müşahede edilmektedir.

Son günlerde Alman tayyareleri, İhtimalki askerî sevkikatı tarassut için Yugoslav toprakları üzerinde uçmuştur.

Belgrat hükûmeti, Bükreş, Berlin ve Roma hükûmetlerine birer nota göndererek, bundan sonra Yugoslavya üzerinde uçacak yabancı tayyarelere ateş açılacağını bildirmiştir.

EN SON DAKİKA

İngilizler Yakın Şarka yeniden kuvvetler gönderiyorlar

Roma 30 (Radyo) — Harbin bidayetindenberi Nevyork limanında bulunan «İl dö Frans» adlı Fransız Atlântik gemisi çarşamba günü Halifaks'a gidecek, oradan alacağı askerleri Yakınşarka götürecektir.

Bir Alman tahtelbahiri daha batırıldı

Londra 30 (A.A.) — Enyeni tipte bir «Messerschmidt 110» tayyaresinin sahil muhafaza teşkilâtına mensup bir sunderland tayyaresi tarafından düşürüldüğünü hava nezareti tasrih etmektedir.

Diğer cihetten bir Sunderland tayyaresinin bir Alman tahtelbahirini batırdığı teyit edilmektedir.

(Diğer Telgraflar 3 üncü Sayfamızdadır)

Çocuklara iane toplayan bir kurum

Tesbit edilen cürmü meşhut hakkında Emniyet müdürünün beyanatı

İane toplamak salâhiyetine malik olmıyan bir cemiyetin; şehrimizde cezaî ehliyeti haiz olmıyan bazı küçük cocukların eline makbuzlar verip ev ev dolaştırmak suretile para topladığı anlaşılmıştır. Dün bir cürmümeşhutla bu işi tesbit eden emniyet müdürü bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— Bazı cemiyetler hesabına ve muhtelif vesilelerle kanunî müsaade alınmadan para toplandığını öğrenerek lâzım gelen tedbirleri aldık. Dün, bir cemiyetin bu kabil bir yolsuz hareketini tesbit ederek hakkında takibata başladık. Halkımızın bu kabil hâdiselerden bizi haberdar etmesi de şayanı arzudur.»

HIRSIZ KİM?

Aşk, Neş'e, Heyecan ve entrika romanı

Yazan : İskender F. SETELLİ

Bu romanda Cahidenin altı âşıkı var.. Bir baloda Cahidenin kıymetli gerdanlığı çalınıyor. Bu gerdanlığı acaba âşıklarından biri mi çaldı? Yoksa başka biri mi? Hırsızı, okuyucularımız bulacaktır. Hırsızı bulana kıymetli bir fotoğraf makinesi hediye edeceğiz. Bu heyecanlı tefrikamızı çok yakında Son Telgraf sütunlarında okuyacaksınız!

Ecnebî bar artistleri birer birer gidiyor

Küçük san'atlar kanunu mucibince memleketimizden çıkarılacaklarını yazdığımız ecnebi bar artistleri bu sabah da emniyet müdürlüğüne müracaat ederek pasaportlarını vize ettirmişlerdir. Bunlar bu akşamdan itibaren şehrimizi terke başlıyacaklardır.

Emniyet müdürü Muzaffer Akalın hâlen muhtelif milletlere mensup 162 ecnebi bar artisti mevcut olduğunu ve bunların ekseriyetini Macarların teşkil ettiğini söylemiştir.

Diğer taraftan bazı bar sahipleri de yerli artist kıtlığı ve vergi çokluğuna inzımam eden yazın yaklasması münasebetile müesseselerini kapatacaklarını söylemektedirler.

Asker Gözile Cepheler

Norveç'e sevkiyat yarışı

Norveçte çarpışan İngiliz ihraç kuvvetlerinin teçhizat ve ağır silâhlar bakımından, kendilerinden daha hazırlıklı bir düşmanla çarpıştıkları muhakkaktır.

Almanların Norveç seferi için bütün tertibatı aylarca evvel aldıkları malûmdur. Norveçin baştanbaşa çiğnenmesine vakit bırakmadan işe müdahale etmek lâzımdı. Cok iyi hazırlanayım derken, hic ihraç yapılamıyacak vaziyetlerin meydana çıkması mümkündü. Bu mecburiyetle İngiliz ihraç kuvvetlerinin sevkinde acele etmek tercih edildi.

Müttefiklerin bu serî mukabeleleri ilk semerelerini vermiştir. Norvece içinden hıyanetle, dışından baskınla çullanan Almanlar İngiltereye karşı olan sahillere rahatca yerleşemediler.

Bu suretle İngiliz ihraç kuvvetleri donanmanın himayesinde Norveçe ayak basabilecek mevkiler buldular ve üssülharekelerini tanzime başladılar. Bu başlangıcı vakalıyan İngilizler şimdi ilk hazırlığı ve ilk hamleyi yapmak itibarile teçhizat, asker miktarı ve ağır silâhlarca faikiyeti elde etmiş olan Almanlara karşı müthiş bir yarışa girdiler. Bu yarış Norveç topraklarına sevkiyat yarışıdır.

Şunu da dikkate almalıyız ki, ağır silâhlar, teçhizat ve asker sevkiyatında Almanlarla yarışa başlıyan İngilizler Norveç topraklarına Almanlardan daha uzaktırlar. Sevkiyat yapılan İngiliz limanları üc yüz mil mesafededir. Halbuki Norveç sevkiyatında kullanılan Alman üsleri vasati olarak elli mili geçmez.

İngilizler yakınlık, uzaklık farkını deniz vasıtalarının bolluğu ve deniz hâkimiyeti ile telâfi etmeyi hesaplıyorlar.

Norveç harekâtının başlangıçlarında gelen telgrafları hatırlarsak, Alman tanklarının ilk noktadan itibaren muharebelere iştirak ettiklerini anlamış oluruz. İlk hamlede tanklarına varıncıya kadar karaya çıkarmağa muvaffak olan Alman kıt'alarına karşı esaslı muvaffakiyetler ancak sevkiyat yarışı kazanılmağa başlayınca elde edilebilir.

Bu sırada müttefikler hesabına kaydedilecek ehemmiyetli muvaffakiyetlerin başlıcası, Norveç sahillerinde birkaç ihraç iskelesi temin etmiş olmak ve o iskeleler vasıtasile şimal harekâtında galibiyeti temin edecek sevkiyat yarışına devam edebilmektir.

HÂDİSELER KARŞISINDA
Son Telgraf

KÜFÜRNAMEYE, HİCVİYEYE DAİR..

Meşhur bir şaire ait olduğu söylenen bir hicviye, yahut küfürname, çocukların elinde dolaşmakta imiş. Şimdi, tahkikat yapılıyor; bu kötü manzume nasıl yazılmış, nasıl yayılmış; tabii muy - dana çıkacak.. Kendisine atfedilen meşhur şair, bu iddiayı reddet - miş. Ben yazmadım, demiş, doğrudur.

Şairler, böyle fena lâkırdı ederler mi?. Şairler kibarca, nazikçe konuşurlar.. Maamafih, ehemmiyeti yok. Çünkü:

Aldanma ki şair sözü elbette yalandır

FİKRETİN ÂŞİYANI SATIN ALINDI

Merhum şair Tevfik Fikretin Bebekteki aşiyanı belediyece satın alındı. Buraya, bir de bekçi konuldu. Fikret, İstanbullu bir şairdi. Belediyemizin, bu hareketi, şehir namına güzel bir kadirşinaslıktır.

Tevfik Fikretin şiirlerinden, bugünkü gençler, hemen hiç zevk alamazlar. Çünkü, lisanı, çok eskimiştir. Fakat, Fikret büyük bir şairdir. Fikreti, gençlere nasıl anlatmalı, nasıl sevdirmeli?. Bu bir meseledir. Artık, bu, münevver İstanbulluların vazifesidir.

HER YOLCU MUTLAKA KONUŞUR MU?.

Bir akşam gazetesi var: Her gün Avrupadan gelen konvansiyonel, ekspres yolcularının beyanatını neşreder. Bu, gazeteciliktir. Güzel birşey diyeceksiniz. Fakat, gün geçmez ki, neşredilen yolcu beyanatı, sahibi tarafından tavzih veya tekzip edilmesin..

Trenden inen her yolcu, o refikimize mutlaka uzun boylu lâf etmeğe mecbur mudur?. Galiba, o arkadaş, böyle bir mecburiyet vehmediyor ki, söylesin, söylemesin, her yolcunun ağzından bir - şeyler yazıyor. Ne garip iş?.

SÜSÜNE DÜŞKÜN OLAN BAYANLAR

Amerikada, tanınmış kibar âlemine mensup zengin bir bayan, yıllarca süren lüks bir hayattan sonra, geçenlerde ölmüş.. Her insan gibi.. Yaş: 75...

Bu kadın, hayatında, süse, püse, tuvalete o kadar çok düşkün - müş ki, ölüm döşeğinde bile

— Aman, demiş, dikkat edin, öteki dünyaya pek çapaçul gitmiyeyim.. Biraz makyajıma, kıyafetime dikkat edin...

Peki amma, öteki dünyada, ayni makyajı tazeliyecek modern berberler hazır mı?.

EN UZUN SÜREN NUTUK

Dünyada en uzun süren nutku, 1934 yılında, Amerika âyan aza - sından bir zat söylemiş.. Bu nu - tuk tamam 15 saat sürmüş.. Ben, bu zatın, 15 saat nasıl nutka devam ettiğini değil, dinliyenlerin, 15 saat nasıl tahammül edebildiklerine şaşıyorum.

Halbuki, biz, şu son aylarda, diplomatların boyuna nutuk söylemekle vakit geçirdiklerinden şikâyet ediyordук. Meğer, zavallı - lar, daha ağızlarını bile açmamışlar...

AHMET RAUF

Suadiyeve F. bahçe

Buralarda badema nasıl inşaat ve ne yenilikler yapılacak ?

Fenerbahçede büyük bir otel yaptırılması hakkındaki belediyenin kararını şehircilik mütehassısı M. Prost kabul etmemiştir.

Mütehassıs, buradaki tabiat güzelliğinin bozulmaması için otel - lin Fenerbahçede değil Kalamışta inşasını belediyeye bildirmiştir.

Bu otel bir «yat kulübü» şek - linde bulunacaktır. Diğer taraftan Prost Fenerbahçe - Suadiye ara - sının İstanbulun bir eğlence ve istirahat mıntakası olarak ayrılmasını istemiştir.

Binaenaleyh Fenerbahçe - Suadiye arası; Moda ve Kadıköyünden tamamile ayrı olarak ve hususî hayatın istilzam ettiği tekmil unsurların temini suretile teşkil olunacaktır. Ve badema buralarda yapılacak yeni evlerin birbirlerinden muyyen mesafede uzak olmaları ve bahçeler içinde bulunmaları şart konulacaktır. Suadiye - Fenerbahçe arasında evvelâ gezinti yerleri ve dahi ile irtibatlarile birlikte sahil cephesi tanzim olunacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Harbiye - Taksim, Sultanahmet - Beyazıt caddelerile Reşadiye caddesi ve Beyazıt meydanı bu yıl asfalta çevrilecektir.

★ Anadan doğma yarım vazi - yette bulunup vücudünün belinden aşağısı mevcut olmıyan Emin isminde bir gençle Münevver adında bir bayanın nikâhları dün Beyoğlu evlenme memurluğunda kıyılmıştır. Cambazlıkla geçinip kâfi miktarda para toplıyan Eminin bu mes'ut gününde birçok Kasımpaşalılar hazır bulunmuştur.

★ Bazı kasapların yarım kiloluk et satışlarında bile 30 - 70 gram ağırlığında kaba kâğıt kullandıklarını gören belediye reisliği badema hiçbir kasabın kaba kâğıt kullanamıyacağını, etlerin mutlaka ince kâğıda sarılacağını tekmil şubelere tebliğ etmiştir.

★ Firuzağa camii içindeki mezarlıkta bulunan İnciliçavuşun kabrinin meydana çıkarılıp barakaların yıkılması kararlaştırıl - mıştır.

★ Bazı belediye şubelerinde temizlik amelesi tahsisatile kâtip ve daktilo kullanıldığı görüldüğün - den bu kabil kâtip ve daktiloların çıkarılması şubelere tebliğ olunmuştur.

★ Liman hamallarının bankada bulunan tekmil eski alacaklarının bugünlerde kendilerine tevzi o - lunması Münakale Vekâletince muvafık görülmüştür.

★ Sebze ve meyva hâlinin de - nize doğru çökmesi münasebetile inşaatta bir yolsuzluk olup olmadığı araştırılacaktır.

★ Dün pek fazla miktarda Torik çıkmış, limanımızdaki İtal - yan ve Yunan balıkçı gemileri tamamen dolduktan sonra binlercesi denize dökülmüştür.

Sigara paketleri

Piyasadaki tekmil sigara paketlerinin şekilleri değiştiriliyor

İnhisarlar idaresi; piyasadaki sigara paketlerinde esaslı tadilât yaparak şekillerini değiştirmeği kararlaştırmıştır. Bu meyanda «Sipahi ocağı» sigarası kutuları, sarı yaldızlı zemin üzerine elinde kalkan ve mızrağı bulunan eski Türk atletlerinin lâcivert renkteki küçük resimlerile süslenecektir.

«Boğaziçi» paketlerinin üzerindeki Anadluhisarının resimleri de tamamen kaldırılacak ve yarısı tamamen beyaz renkte bırakılacak olan kapakta gümüşü yaldız renginde küçük küçük yelkenliler resmi bulunacaktır.

Salon sigara paketlerinin üzerleri ise yeşil ve sarı renkte çini taklidi tezyinatla kısmen süslenecek paketin üst yarısı bembeyaz kalıp köşede idarenin yeni alâmeti farikası bulunacaktır. 11,5 luk ve en âlâ paketlerden serkldoryan paketleri de çok zarif birer şekle sokulacaktır. Bu yeni paketler pek yakında piyasaya çıkarıla - caktır.

Diğer taraftan sigara istihlâki mütemadiyen arttığından Cibali kutu fabrikasının imalâtı günde 300 bin kutuya ve günde 1 milyon defter sigara kâğıdına çıkmıştır.

—ooo—

Araba vapuru iskelesi

Büyük Ankara yolunun mütehasında bulunan ve Anadolu - Rumeli cihetleri ile yegâne otomobil iltisak noktası olan Üsküdarda modern bir araba vapur iskelesi inşası kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Anadolu - Rumeli arasındaki her türlü nakliyatı kolaylaştırmak üzere Sarayburnu ile Haydarpaşa arasında da araba vapuru işletilmesi için tetkiklere başlanılmıştır.

—ooo—

Aksarayda mektep

Maarif müdürlüğü Aksarayda «Lâleli» de yeniden 2 mektep tesis ve inşasını kararlaştırmıştır. Çifte tedrisat yapmakta olan 5 ve 6 ıncı okullar talebeleri ile civardaki diğer sıkışık mekteplerin talebeleri bu yeni okullara devam edeceklerdir.

Bir Dize

Meraklı bir bekleyiş

Otobüslerin muayyen bir vakit tarifesi yoktur. İstiap haddi yoktur. Sür'atinin azamî ve asgarî derecesi yoktur.

Bütün bunlar yoktur. Ve böyle yokluk devam eder ve biz, şikâyet ederiz, halk şikâyet eder.. Amma, bütün hüsnüniyete rağmen bu hallerin önüne geçilemez. Müthiş bir alaturkalık, lâübalilik otobüs seferlerine hâkim olur.

Bu, nedendir?. Bu, nasıl oluyor?. Belli değildir. Biz, şimdi, daha kaç yıl, bu halin devam edeceğini cidden büyük bir merakla bekliyoruz.

BÜRHAN CEVAT

HALK FİLOZOFU

Bakalım, ne diyecekler

Bundan bir sene kadar evveldi. Tarihi hatırımda değil, Son Telgraf kolleksiyonunu karıştırırsanız, bulabilirsiniz.

Kerestecilerde yeni yapılan sebze hâlinin, bir takım fennî nok - sonlar dolayısile, bazı yerlerinin çatladığı iddia edilmişti.

Bu, hakikat idi. İnşaatın iyi olmadığı yolunda bazı şayialar da vardı. Gazetelerde uzun zaman mevzuu bahsolmuştu.

Ben, o zaman yazdığım bir yazıda, bu dedikoduların sahih olup olmadığını sormuş, eğer, yalan ise tekzibini, doğru ise, belediye fen heyetinin işi tetkikten sonra, bir raporla meseleyi İstanbul halkına bildirmesi icap ettiğini işaret et - miştim. Çünkü, bu şekilde devam eden dedikoduların hakiki mahiyetini öğrenemiyen vatandaşlar daha fazla üzüntüye kapılır.

Fakat, benim, geçen yıl ileri sürdüğüm bu samimî ve hüsnüniyet dolu arzum, herhalde kulak arkasına atılmış olacak ki, hiçbir ta - raftan, hiçbir ses çıkmadı.

Şimdi, tekrar öğreniyorum ki, hâl binasındaki hatalar daha ziyade kendisini göstermiş, geçenler - de, binanın bazı kısımları hafif çöküntüye maruz kalmış, bu yüzden yeniden çatlaklıklar vukua gelmiştir.

Bugün, bakalım, ne cevap verecekler?. Merakla bekliyorum.

REŞAT FEYZİ

Bina dar geliyor

Maarif idaresinin halen işgal etmekte bulunduğu Divanyolundaki binanın dar geldiği görüldüğün - den idarenin bazı kısımlarının başka yere nakli zarurî görülmüştür.

Şimdilik sicil ve levazım mü - dürlükleri Yeşildirekteki Rüstempaşa medresesine naklolunacaktır. Mezkûr medresenin tamirine başlanalmıştır.

—o—

Temizlik işleri

Belediye reis muavinlerinden B. Lûtfi Aksoy dün Yedikule, Samatya, Yenikapı ve civarına giderek buradaki temizlik işlerini tetkik etmiştir. Hazirandan itibaren muhtelif yerlerde 8000 lira sarfolunarak modern çöp ahırları ve 6000 lira sarfolunarak da yeni çöp iskeleleri yapılacaktır.

—ooo—

Şehirlerin haritası

Tekmil şehir ve kasabalarımızın haritalarının çıkarılması hakkındaki Dahiliye Vekâletinin kararı mucibince İstanbul vilâyetinin henüz haritaları çıkarılmıyan belediye hudutları haricindeki ka - zalarının da haritalarının yapıl - ması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan 7000 lira sarfolunarak da Çorlunun haritalarının çıkarılmasına önümüzdeki ay içinde başlanılacaktır.

Anadolu yakası

İstanbulda olduğu gibi buradaki tekmil fabrikalarda bir araya toplanacak

Anadolu yakasının bazı yerle - rinde sanayi tesisatı yapılmasına müsaade olunmaması belediyece kararlaştırılmıştır.

Buna sebep; ileride büyük imar faaliyetine başlanıldığı za - man bunlardan bazılarının is - timlâk edilip yıkılması için masraf ihtiyar edilmemesidir. Ve İstanbul cihetinde olduğu gibi Anadolu yakasında da büyük bir sanayi mıntakası tesis olunması tekerrür etmiştir.

İmalâthane ve fabrikaları ihtiva edecek olan bu mıntakanın nerede kurulacağı ve yeni İstanbul limanının hangi yerde vücude getirileceği kat'iyetle tesbit edildikten sonra kararlaştırılacaktır. Fakat; yeni limanın yeri belli olmamasına rağmen, Üsküdar - Bağdat yolunun hiçbir noktasında sanayi tesisatı vücude getirilme - mesi şimdiden kat'iyetle karar - laştırılmıştır.

Anadolu yakası sanayi mıntakası kurulduktan sonra Üsküdar, Kadıköy ve civarındaki tekmil ima - lâthane ve fabrikalar bu mıntakaya naklolunacaktır.

—oo—

Bu sabahki ekspresle gelen makine tüccarları

İngiltereden takas usulile ma - kine almak üzere Londraya giden tüccarlarımızdan iki kişi bu sa - bahki ekspresle şehrimize dön - müşlerdir. Bunların anlattıklarına göre İngiltere fabrikatörleri, memleketimizden ham madde ihracı mukabilinde mühim miktarda makine satmayı kabul etmiş - lerdir.

KOCA EKSPRESTEN ÜÇ YOLCU ÇIKTI!

Diğer taraftan son günlerde ekspres yolcuları mütemadiyen azalmaktadır. Ezcümle bu sabahki ekspresle yukarıdaki iki tüccarla bir bayan yolcudan başka hiçbir kimse gelmemiştir. İngilteredeki akrabasını ziyaretten gelen bu bayan Londra ve Pariste gündüzleri hayatın çok normal geçtiğini, ge - celeri ise bütün ışıkların söndü - rüldüğünü söylemiştir.

—o—

Yarınki bahar bayramı tatili

Yarın 1 Mayıs Bahar Bayramıdır. Bu münasebetle tekmil resmî deirelerle bankalar ve mektepler bu akşam tatil edilip perşembe sabahı açılacaklardır.

Birçok aileler; havanın bu sabah yağmurlu olmasına rağmen yarın kırlara çıkıp bayramı kutlamak üzere hazırlanmaktadırlar.

DIŞ POLİTİKA

Almanyanın ihtiyacına karşılık biriktirdiği para

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Almanyada şu son altı seneden beri gitgide artan harp hazırlığı faaliyetini devam ettirmek için herşeyden evvel paraya ihtiyaç duymuş olduğu besbellidir. Onun için Almanyanın harbe kadar parayı nereden bulduğu meselesi aydınlanıncaya kadar bundan sonra da harbe devam hususunda kendisinde ne dereceye kadar kuvvet bulabileceği keyfiyeti de kendini gösterir. Yeniden Avrupa matbuatında bu mevzua dair çıkan ve yeni tetkikata istinat eden bazı yazıları gözden geçirmek iktiza ediyor.

Almanya evvelâ vergileri artırmak suretile 70 milyondan fazla nüfustan - sonradan alınan yerlerin ahalisi bundan hariç - kazancı en az olanlar da dahil olmak üzere, aldığı para ile hazineye varidat teminini düşünmüştür.

Sonra her sene dahilî istikrazlarla türlü şekillerde ayrıca varidat elde edilmiştir.

939 eylûlünde harbe girerken Almanlar şöyle diyorlardı: 933 den 939 temmuzuna kadar harp hazırlığı ve silâhlanma masrafı olarak Almanya 90 milyar mark sarfetmiştir. Fakat bu sözlerde mübalâga olduğu yeni hesaplardan anlaşılıyor. Çünkü o müddet zarfında Alman hazinesinin bütün varidatı 105 milyar mark imiş. Bunun 90 milyarının yalnız silâhlanma masrafına ayrılmış olması mümkün görülmüyor.

Almanya takas suretile diğer memleketlerle alışveriş mecburiyetindedir.

Vapur yapıyor, başka memleketlere veriyor, mukabilinde kendisine lâzım olan ne varsa onu alıyordu. Bu sayede zahire, şeker gibi maddeleri biriktirmiştir. Fakat ya, et, balık, yemiş gibi elzem olan maddeler için Almanya harice muhtaç bulunuyor. Durdukça bozulmıyacak, uzun müddet dayanabilecek olan yiyecek maddeleri biriktirilmiş, duruyorsa da tohum, sebze ve hayvanların yiyeceği ot için keyfiyet böyle değildir. Bu elzem olan maddeleri mutlaka komşulardan almak zarureti vardır.

Eskişehirde belediye reisi ile âzalar arasında ihtilâf

Eskişehirde çıkan «Yeni Gazete» refikimizde okuduğumuza göre Eskişehir belediye meclisi âzaları ile belediye reisi arasında ihtilâf çıkmıştır.

Bazı azalar, reisi istifaya davet etmişlerdir. Bu münasebetle parti müfettişi Adnanın Eskişehre gelmesi beklenmektedir.

—o—

İstanbul - Mudanya yaz tarifesi

İstanbul - Mudanya vapurlarında günde iki defa gidip gelmeyi temin eden yaz tarifesinin tatbik olunmasına yarın sabahtan itibaren başlanılacaktır. Yeni tarife göre İstanbuldan pazartesi günleri saat 13, salı günleri saat 13, perşembe günleri 9,50, çarşamba, cumartesi, cuma günleri saat 16, pazar günleri saat 14, pazar günleri saat 8,30 ve 19 da; Mudanyadan İstanbula cumartesi günleri saat 18,45, pazar günleri 8,30 ve 18,45, pazartesi günleri 8,30 da vapurlar kalkacaktır.

—o—

Kapalı çarşının açılış saati

Yaz münasebetile yarın sabahtan itibaren Kapalıçarşı sabahları 8,5 yerine 8 de açılacaktır. Akşamları da 19 kapanacaktır.

Diğer taraftan Kapalıçarşıyı imar için kurulan teşekkülün azaları peydерpey çoğaltılacaktır.

—ooo—

Bir çocuk kuyuya düşerek boğuldu

Kasımpaşada hastane arkası sokağında oturan Ferit adında birinin 4 yaşındaki oğlu Erdoğan evin zemin katındaki kuyuya düşerek boğulmuştur.

—ooo—

"Türkişe post,, tekrar çıkıyor

Geçenlerde kapatılan almanca Türkişe Post gazetesinin tekrar intişarına müsaade olunmuştur.

ADLİYE - POLİS

Suriyeden getirilen ipekliler

Gizlice Suriyeden Hataya ka - çak mal sokup oradan şehrimize getiren bir şebekeye mensup iki kişi suç üstünde Haydarpaşa is - tasyonunda yakalanmışlardır:

Diyarbakır treninden çıkan yolcuları Haydarpaşa istasyonunda tarassut eden gümrük muhafaza memurları iki kişinin bavullarını çok şişkin görmüşler ve içini açıverince 42 kilo Suriye malı kaçak ipekli kumaş, son moda kadın eşarpları bulmuşlardır.

Hasan ve Fazıl isimindeki bu iki yolcu kaçak ipeklilerin memleket dahilinde imal olunduğunu iddia ederek bir takım faturalar göstermişlerse de malların bir kısmına ait olan bu faturaların da eski olduğu anlaşılmıştır. Yakalanan şahıslardan birisi eski ve sabıkalı bir kaçakçı olduğundan bu malların Suriyeden getirildiğine şüphe kalmamış ve her iki kaçakçı da adliyeye verilmiştir.

Dükkân kirasını arttıran Bulgar

Tahtakale civarında Balkapanındaki dükkânının aylığını 20 liradan 30 liraya çıkarmak istiyen, fakat kiracısı Davit Mizrahinin emniyet müdürlüğüne şikâyet ve ihbarı üzerine cürmümeşhut ha - linde yakalanan Bulgar tebaa - sından Dragomirin muhakemesine dün asliye 4 üncü cezada de - vam olunmuştur.

Müddeiumumi de dünkü celse - de iddianamesini söylemiş ve suçlu Bulgarın millî korunma kanunu ahkâmına muhalif olarak kirayı arttırmasının sübut bulduğunu, kendisini cezaî mes'uliyetten kurtarmak için bir yıllık icar bedeli kıymetinden fazlasını kiracıya bonolar imzalatmak suretile tahsile kalktığının da sabit olduğunu söylemiş ve millî korunma kanununun 30 uncu maddesi delâletile 58 inci madde hükmüne göre ceza - landırılmasını talep etmiştir.

Müddeiumuminin istediği bu ceza 200 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Muhakeme 2 mayıs Perşembe günü saat 14 e kalmıştır.

Yazan: İskender F. SERTELLİ

BAR ÇİÇEKLERİ

No 145

— A gözüm, sen de çocuk gibi konuşuyorsun!. Polisler gece, gündüz ve günlerce evimizin etrafında nöbet bekliyemezler ya. Onların da gözcüleri, adamları var. Burasını basmak için müsait fırsat ararlar. Ben burada kalamam bundan sonra...

— Ya ne yapmak, nereye gitmek fikrindesin?

— Kimseye sezdirmeden Büyükadada bir otele gidip bir hafta, on gün.. daha doğrusu bu çetenin yakalandığı güne kadar orada kal - mak.

Celâl hayretle sordu:

— Ya biz?!.

— Hep beraber gideriz Adaya. Fakat, bundan önce sen bir kere İstanbula in.. Polis müdürünü gör. Onun da reyini al. Olabilir ki; polis müdürü bu tedbirimizi, zabıtanın alacağı tedbirlere aykırı bulur.. Boş yere gitmiş oluruz A - dava.

Semih o geceyi Kalamıştaki köşkte geçirmemiye karar ver - mişti. Selma da bu fikirde idi. Sabahat Hanım:

— O halde biz de sizinle beraber geliriz, ağabey! Bizi burada yalnız bırakırsanız, haydutlar bizi keserler.. Ben kalamam burada artık.

— Merak etme. Polis müdürü fikrimizi tasvip ederse, akşam postasile hep birlikte Adaya gideriz. Hele bir kere Celâl İstanbula insin de zabıta ile temasa geçsin bakalım.

Celâl derhal giyindi.. O hâlâ işin alayında idi. Korkmuyor değildi. Fakat itidalini kaybetmi - yor:

— Hele durun bakalım, yahu! diyordu. Daha perşembeye kadar mühletimiz var. Vallahi ben bu işin böyle olacağını, nikâhımızın biraz gecikeceğini bu gece rü - yamda görmüştüm.

Semih başını çevirdi:

— Neden söylemedin sabahtanberi?

— Sırası geldi mi ya?. Kiminiz felsefeden, kiminiz saadetin bir telâkki meselesi olduğundan bahsettiniz, durdunuz.. Unuttum gitti.

Celâl, haydutlardan gelen mektubu aldı ve çarçabuk giyindik - ten sonra, Kalamış vapuruna ye - tişmek üzere köşkten çıktı.

*

Polis Müdüriyetinde bir hâdise..

Celâl polis müdürile konuşur - ken, taharri komiserlerinden biri içeri girdi ve polis müdürüne küçük bir kâğıt parçası uzattı.

Taharri komiseri, Celâli tanımıyordu.

Polis müdürü, bu küçük kâğıdı, okuyunca, hayretle Celâlin yüzüne baktı:

— Mühim bir ihbar var, Celâl Bey! Sizi maalesef şimdi tevkife mecburum.

Celâl birdenbire şaşaladı:

— Aman beyefendi, ne diyor - sunuz? Biz, haydutların elinden bin müşkülâtla kurtulup kaçtık. Şimdi de polisin elinden mi inli - yeceğiz? Ben sizden yardım istemeğe, arkadaşlarımın himayesini temin etmenizi ricaya geldim.

Polis müdürü, elindeki ihbar mektubunu yüksek sesle okumağa başladı:

«Müdür beyefendi,

«Yakından ve tesadüfen şahit olduğum bir cinayet hakkında sizi tenvir etmek isterim: Geçen gün Kuzguncuktan vapura binerken iki kişinin konuşmasını dinledim. birinin köşkünde misafir bulunan ovukat Celâl Bey, meşhur polis hafiyesi Yılmazı tabanca ile öldürdü! Halbuki gazetelerde mü - temadiyen Yılmazın arandığını görüyorum. Bir kere de bu adam hakkında takibat yapsanız...»

— Mektubun sonunu okumağa lüzum görmüyorum. Böyle ihbarları polisin nazarı dikkate alma - masına imkân yoktur. Tahkikat neticesine kadar sizi tevkif ediyorum. Kusura bakmayın! Vazife her şeyden mukaddestir..

Ve gülerek ilâve etti:

— Yılmaz, müdiriyetin çok değerli bir zabıta memuruydu. Onun hakkında gelen en ufak bir ihbarı bile ehemmiyetle telâkki etmek vazifemdir. Aranızda ne vardı ki, onu öldürdünüz, Celâl Bey?

Celâl müthiş bir şaşkınlık içinde bocalıyor, polis müdürüne verecek cevap bulamıyordu.

— Beyefendi! Ben ve arkadaşlarım Yılmaz Beyden büyük yardımlar gördük. Bu, haydutların bir hilesinden başka bir şey ol - masa gerek. Zira, bize de başka bir mealde korkunç bir tehdit mektubu geldi.

Celâl Bey cebindeki mektubu çıkarmağa vakit bulamadı. Taharri komiseri, Celâl Beye:

— Buyurunuz..

Dedi ve elini - bir katil tevkif eder gibi - Celâlin omzuna koydu:

— Kıymetli bir arkadaşımıza nasıl kıydın?

Polis müdürü:

— Merak etmeyin, tahkikat yapılacaktır. Bu, sadece bir ihbar ve şüpheden başka bir mana ifade etmez.

Dedi, Celâl ile fazla konuşmağa lüzum görmedi.. Yanındaki odaya geçti.

(Devamı var)

Avrupa Harbinin Yeni Meseleleri

Amerika ile Sovyetler arasındaki alış veriş

Almanyanın Sovyet Rusyadan göreceği yardımın derecesi ne olacağı bu harbin mühim bir meselesi oldu. Bilhassa Vlâdivostok tarikile Amerikadan Sovyetlere gönderilecek birçok maddelerin Sovyet Rusyadan da Almanyaya yollanacağı üzerinde çok durulan bir keyfiyet olmuştur. Bahrimuhitiatlaside müttefiklerin ablukası ne kadar kuvvetli olduğunu söy - lemeğe lüzum yok. Bu cihetten Almanya artık yeni dünyadan doğrudan doğruya mal getirtemiyor. Lâkin Bahrimuhitikebirden Amerika vapurları Sovyet Rusyaya mal götürebiliyorlar. Sovyet Rusyadan da bunların Almanyaya gönderilmesine bir mâni yok. İşte ablukanın tatbikinde en mühim mesele de budur.

İngilizlerin dediğine göre garbi Amerika limanları ile Uzak Şarkta Sovyetlerin Vlâdivostok limanı arasındaki alışveriş harpten evvel pek azdı. Fakat harbin başladığı eylûldenberi hal değişmiştir. Eskiden Amerika ile Sovyet Rusya arasındaki ticarî mü - nakalât Bahrimuhitiatlasiden oluyor. gemiler Rusyanın Leningrad limanına geliyor, mallarını çıkarıyordu. Geçen ağustos nihayetine kadar hep bu hal böyle devam ederken eylûlde harbin çıkması üzerine bitaraf Amerika ile bitaraf Sovyet Rusya arasındaki ticarî alışverişin yolu da değiştirilmiştir. Uzak Şark tarikile olan bu münakalât da arttıkça artmaktadır. Amerikadan Sovyetlere yollanan eşya arasında en mühim miktarı harp malzemesi yapmağa yarıyacak maddeler tutmaktadır. Kalay, bakır ve kauçuk gibi.

Halbuki, diyorlar, Sovyet Rusya daha evvel bunları almıyordu. Eylûlden marta kadar Amerika - dan Sovyet Rusyaya 70 bin ton bakır gönderilmiştir. Kauçuk 6 bin, kalay 2 bin küsur ton tutuyormuş.

Sonra Sovyetlerin yine Amerikadan getirttiği 1,600 ton alüminyom var.

Birleşik Amerika hükûmetlerinin yeni bir kararı vardır: Artık Amerikadan harice kalay ile kaucuk yollanmıyacak. Çünkü Amerika da bu maddelerden ihtiyacı nisbetinde mühim bir kısmını hariçten satın almaktadır. Böyle olunca kendi elindekini başkalarına satmıyacaktır; dendi.

Yine İngilizlerin yürüttüğü hesaplara göre Sovyet Rusaynın her sene 80 bin ton bakıra, 15 bin ton kalava, 30 bin ton da kauçuğa ihtiyacı vardır. Halbuki Sovyet Rusya (1) yalnız Amerikadan değil, daha başka yerlerden de bakır, kalay ve kauçuk getirtmiştir. Hem de İngilizlerin hesabına göre ihtiyaçtan fazla olarak. Fakat Sovyet-Fin harbi dolayısile Sovyetlerin bu maddelere çok ihtiyacı olduğu söylenmiştir. Fakat artık Finlandiya harbi bittiğine göre bundan sonra bu ithalât miktarının ne olacağı ayrı bir meseledir.

* *

Son Telgraflar

İtalya'nın vaziyeti hakkında düşünceler

Paris 30 (Hususî) — Övr gazetesi, İtalyanın vaziyetinden bahsederken bir yazısında diyor ki: Bir zümre Almanya ile yanyana harbe girmek istiyor. Başta Stampa gazetesi olmak üzere, bunlar, İtalyanın genişlemesi için bunu zaruri görüyorlar.

Siyasî mehafilde ise, bu hususta son derece ihtiyatlı bir lisan kullanmakta ve şimdilik İtalyanın vaziyetini değiştirmesine lüzum olmadığı söylenmektedir.

Ordre gazetesi de diyor ki: «İtalyanın Berlin sefirini değiştirmesi dikkate şayandır. Eski sefir mutedil, ihtiyatlı bir diplomattır. Yerine tayin edilen Alfieri Alman - İtalyan paktını yapanlardandır. Fakat İtalyanın politikası vekayiin alacağı şekle bağlıdır. Norveç vekayii bu hususta mühim rol oynıyacaktır.»

Almanlar Danimarkadaki hububatı müsadere ediyor

Stokholm 30 (A.A.) — Danimarkada 40,000 ton hububat ve hayvan yemi müsadere edilecektir. Her çiftlikte mevcut olan hububat stokları tesbit edilecektir. Çiftlikler, kendi ihtiyaçlarından fazla olan miktarı, Danimarka devletine terkedeceklerdir. Devlet piyasa fiatından bedellerini tesviye edecektir.

Eski Başvekil bir nutuk söyledi

Vaşington 30 (A.A.)— Eski Belçika başvekili Van Zeeland, bir nutuk irat ederek umumi harpten sonra dünya medeniyetinin istikbali geniş mikyasta dünya iktisadiyatının tanziminde Amerikanın oynıyacağı role bağlı bulunduğunu söylemiştir.

Hatip, karışıklık, dünyanın diğer kısmına da sirayet ettiği takdirde hiçbir memleketin bundan kurtulamıyacağını ilâve etmiştir.

Van Zeeland, muharip milletlerin kendilerine sulh muahedesini tanzim etmek hakkını verecek olan bir fedakârlıkta bulunacaklarını, fakat sulh aktedilir edilmez dünyanın mühim meseleler karşısında kalacağını kaydetmiştir.

Mumaileyh, altının geniş mikyasta taksim edilmesi ve beynelmilel bir miyarın makul bir şekilde tatbik edilebilmesi için Amerikanın muazzam ihtiyat altınlarının ikrazat yolile tevziini teklif etmiştir.

Almanlar dün harekât hakkında tebliğ neşretmedi

Stokholm 30 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde beyan edildiğine göre, Norveçteki harekât hakkında Almanlar dün hiçbir tebliğ neşretmemişlerdir.

Ayni mahfillerde müttefiklerin Dombaas - Stören demiryolunu muhafaza etmeleri lâzımgeldiği, çünkü Almanların ancak bir tek yolu bulunan arızalı bir araziden bu demiryoluna doğru ilerledikleri beyan edilmektedir.

İspanyanın yeni sefiri

(1 inci sahifeden devam)

dir: «Siz genç diplomatımızı sıhhati tam gürbüz bir gence benzettiğimiz dost Türkiyeye elçi olarak gönderiyoruz. Türkler, Ebedî Şefleri Atatürkün devamını, zamanımızın birinci sınıf siyasilerinden olan İsmet İnönünün mümtaz şahsiyetinde bulmuşlardır. Siz zaten biraz da Türksünüz, Türkiye, cihanın garp ve şark hudutlarının en mutena yerinde kâin ve binaenaleyh dünyanın o tarafının sulh veya harp anahtarını elinde bulunduran mühim bir memlekettir. Akdenizde sulhun korunması müşterek gayelerimizden biridir. Gerek siyasi ve kültürel ve gerekse iktisadi ve ticarî münasebetlerimizin inkişafına azamî gayretinizi sarfedeceğinize eminiz.»

---ooo---

Avukat Vedat busabah müddeiumumîlikte dinlenildi

İstanbul barosunun cumartesi günkü heyeti umumiye içtimaında hâkimlerin ve müddeiumumilerin işlerine geç geldikleri ve sair hususlar hakkında yapılan tenkidler müddeiumumilikçe tetkik olunmaktadır.

Kongrede İstanbul adliyesini şiddetle tenkit eden avukatlardan B. Vedat bu sabah saat 11 de müddeiumumî B. Hikmet Onat ve baş muavin Remzi tarafından uzun müddet dinlenilmiş, ifadesi alınmıştır.

İki mahkûm

Hapishaneden kaçmak isterlerken öldürüldü

Trabzon hapishanesinden çok cür'etkârane bir şekilde firar etmek istiyen iki azılı haydut bu teşebbüslerini hayatlarile ödemişlerdir.

Meşhur Sürmeneli eşkiyadan Piri ile Bartınlı İzzet tıraş olmak üzere hapshanenin berber kısmına girmişlerdir.

Bu sırada Piri, birdenbire sıtmaya yakalandığını söyleyip titremeğe başlamış ve başgardiyanı kinin almağa yollamıştır.

Başgardiyan kapıdan çıkıp iki mahkûmu üzerlerinden kilitlemek isterken; İzzet zavallının üzerine hücum edip ucu yassılaşmış bir çivi ile başparmağını parçalıyarak vere yuvarlamıştır. Başgardiyanın rovelverini elinden alan Piri de hemen İzzetle birlikte nöbetçi Bartınlı Mustafanın üzerine hücum ederek onu da yaralamıştır.

Müteakıben dışarı fırlıyan iki mahkûmun arkasından jandarmalar yetişmiş ve yaralı Mustafa da yarasına rağmen İzzetin peşine düşüp «Dur!» emrini dinlemiyen İzzeti öldürmüştür. Ayni suretle Piri de öldürülüp cezasını bulmuştur.

Türk Maarif cemiyeti yarın rozet dağıtacak

Yarın 1 Mayıs Bahar Bayramı münasebetile Türk Maarif Cemiyeti tarafından halka rozet dağıtılacaktır.

YENİ NEŞRİYAT

Millî Mücadele Destanı

İstanbul Vali muavini Halûk Nihat Pekeyi «Millî mücadele destanı» isimli yeni bir eser neşretmiştir. Değerli bir idare adamı olduğu kadar kıymetli bir kalem sahibi olan Halûk Nihat Pekeyi şimdiye kadar edebiyat kütüphanemize birkaç cilt eser vermiştir.

Özlü ve kültürlü bir şiir ruhu taşıyan Halûk Nihat Pekeyi son çıkan bu kitabında kurtuluş savaşımıza ait çok açlı destanî tablolar çizmekte, millî tarihimizin kahramanlık menkıbelerini muvaffak olmuş mısralar halinde Türk okuyucularına sunmaktadır.

Fiatı 50 kuruş olan bu değerli eseri bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Endüstriel maliyet fiatı

Sümerbank Umumî muhasebe, fabrikalar kontrol saksiyonu şefi Kenan Asafkan tarafından hazırlanmış olan ENDÜSTRİEL MALİYET FİATI kitabı intişar etti. Endüstriel teşebbüslerde en mühim mevzu maliyet fiatıdır. Sade bir dil ve büyük bir bilgi ile vücuda getirilen bu kitap bu sahada yazılmış olan ilk eserdir.

Büyük bir ihtiyaca cevap veren bu eserde: Fabrikaların hususiyetine ve teknik icaplara göre her imalât şubesinde ayrı ayrı metodları ayni zamanda tatbik etmek mecburiyetinde bulunan fabrikalarda; ne suretle hareket edilebileceği, ve ucuz maliyet fiatı elde etmek için mevcut olması lâzım gelen şartlar gösterilmektedir.

Almanların ileri hareketi durduruldu

(1 inci sahifeden devam)

YENİ DELİLLER

Paris 30 (Hususî) — Norveç parlâmentosu reisi Hambro, Almanyanın Norveçi evvelden istilâya karar verdiği hakkında ortaya yeni deliller atmıştır.

Mumaileyh, 16 bin tonluk büyük bir balina gemisinin, içinde Alman askerleri olduğu halde, 8 nisanda, yani İngilizler Norveç sahillerine daha mayn koymadan evvel Bergen'e gelmiş olduğunu söylemiştir.

Bu vapur, bulunduğu Alman limanından o tarihten bir hafta

ALMANLARIN NARVİKLE İRTİBATI KESİLDİ

Londra 30 (A.A.)— İngiliz sahil karakol deniz tayyareleri filosu rüesasından biri, şu beyanatta bulunmuştur:

Halıhazırda bizim harp gemilerimiz müstesna olmak üzere Norveç sahili boyunca seyrisefain yapılamamaktadır. Almanların takviye kıt'alarını yukarı Norveçe hava yolile göndermekte oldukları muhakkaktır. Almanlar herhalde Skajerak boğazında bazı nakliyat yapmaktadırlar, fakat işler hiç de Almanların arzu ettikleri gibi gitmemektedir.

Tayyarelerin refakat etmekte olduğu hiçbir İngiliz kafilesi Alman tayyarelerinin hücumlarından müteessir olmamıştır.

Bu beyanatta bulunan zat, Namsosun Almanlar tarafından yapılan bombardımanlar neticesinde tamamile harap olmuş olduğunu söylemiş ve netice olarak şöyle demiştir:

«Bize gelince, biz Stavanger ve Bergen tayyare meydanlarına karşı müteaddit seferler yaptık ve mitralyözlerle ve yangın çıkaran bombalarla hücumlarda bulunduk.»

MUHAREBELER DEVAM EDİYOR

Roma 30 (Radyo) — İngiltere Harbiye Nezareti şu tebliği neşretmiştir: İki vadide ve Namsosta, Alman tayyarelerinin şiddetli taarruzlarına rağmen şiddetli muharebeler oluyor. Başka kayda değer birşey yoktur.

İNGİLİZ ESİRLERİ

Roma 30 (Radyo)— İçlerinde yüksek rütbeli iki zabit bulunan bir İngiliz üsera kafilesi Berline gelmiş ve Polonya esirlerinin bulunduğu kampa yerleştirilmiştir.

ALMANLAR DA KUVVET SEVKİNE DEVAM EDİYOR

Paris 30 (Hususî)— Almanların son günlerde Osloya on vapur asker gönderdikleri anlaşılmıştır. Almanlar Danimarkaya ait Seland adasına da mühim kuvvetler tahşit etmişlerdir. Bunların da ilk fırsatta Norveçe gönderilecekleri anlaşılmıştır. Almanlar verdikleri mühim zayiata rağmen deniz yolile nakliyata devam ediyorlar.

Norveçte müttefiklerin tayyare dafi toplarının faaliyete geçmesi, Alman hava faaliyetini gittikçe gevşetmektedir.

BİR ALMAN VAPURU BATIRILDI

Londra 30 (A.A,) — Gayri resmî bir membadan öğrenildiğine göre Danimarka'ya ait Sjacland adası ile skandinav sahili arasında 3000 tonluk bir Alman vapuru batırılmıştır.

BİR ALMAN TAYYARE ÜSSÜ BOMBARDIMAN EDİLDİ

Londra 30 (A.A.) — Evvelki gece mensup tayyarelerin düşmanın Fornebu hava üssüne muvaffakiyetle bombardıman ettikleri hava nezaretince bildirilmektedir.

"Otomobil Saltanatı,,"

(1 inci sahifeden devam)

Bundan sonra Refik İnce (Manisa) şunları söylemiştir:

«— Bugün bütçe açığı münasebetile vatandaşlara yeni yeni mükellefiyetler tahmil ettiğimiz sırada ve millet namına büyük gayretler sarfettiğimiz bir devirde bütün bunların heyeti mecmuası sıfır imiş gibi, otomobillere geniş yer vererek hiçbir kanuna uymıyan bu vaziyete Büyük Millet Meclisi tahammül edemez.»

Ahmet İhsan Tokgöz de şunları söylemiştir:

«— Fransız matbuatında Figaro ve Matin gazeteleri bile dört sahife kâğıt içinde çıkarırlarken, neden biz gazetelerimizi 12 sahife çıkarıp ta kâğıt israf edelim, sebebi nedir? Neden dolayı en pahalı otomobilleri biz alıyoruz?»

En sonra Ziya Gevher Etili gösterilen rakkamın 400 bin lira olduğunu, hakikatte ise bunun milyonu aştığını, makam otomobillerinin bir şeref ve haysiyet meselesi teşkil edemiyeceğini, yine samur kürk devrini tekrar edemiyeceğimizi, Türk tarihindeki samur kürk devri ile bugünkü bu otomobil devri arasında fark olmadığını söylemiştir.

Bundan sonra bütçe encümeni mazbata muharriri Salâh Yargı encümendeki müzakere safhalarını anlatmış, neticede lâyihanın tekrar tetkik edilmek üzere encümene iadesine karar verilmiştir.

Harp niçin şiddetli değil?

(Başmakaleden devam)

çıkarsa yangının iktiza ettirdiği nisbette kuvvetle oraya koşmaları ve büyük kuvvetlerini büyük kuvvetlere karşı en sona saklamaları tabiidir.

Bu itibarla, bugünün harbini ve mütekabil vaziyetleri müttefikler nazarında şöylece tasvir edebiliriz:

Bir hâile dramı başlamıştır. Perdenin ipleri Almanyanın elindedir. Her perde açılışta bir ınsanlık kütlesinin ölümlü, yangınlı, katilli bir hâileye kurban verilmek istendiği görülmektedir. Ancak, insanlık kendisine ölüm, yangın, felâket, seamet ve inhidam hazırlıyan bu perdeciyi bir gün perdesinin ipine bağlıyarak boğabilirse kurtulacaktır. İşte, bunun içindir ki, müttefik orduları bunu, perdenin son açılışını ve son boğazlasmayı ve boğmak iktidarına sahip bulunmayı bekliyorlar ve kuvvetlerini israf etmiyorlar.

ETEM İZZET BENİCE

1359 Hicri Rebiülevvel 22		1356 Rumi Nisan 17
1940, Ay 4, Gün 121, Kasım 175 30 Nisan SALI		
Vakitler	Vasati Sa. D.	Ezani Sa. Da.
Güneş	5 00	9 58
Öğle	12 11	5 08
İkindi	16 02	8 59
Akşam	19 04	12 00
Yatsı	20 47	1 43
İmsak	3 05	8 01

İstanbul Ziraat Müdürlüğünden:

1 — 928 model Fort komyoneti için cins ve miktarı dairede mevcut listede yazılı 45 kalemde 69 adet yedek parçanın mübayaası 18/4/940 tarihinden itibaren açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Yedek parçaların muhammen bedeli 1152 lira 90 kuruş ve muvakkat teminatı 86 lira 47 kuruştur.

3 — İhalesi 2 mayıs 940 tarihinde perşembe günü saat 15 de İstanbul vilâyeti konağında ziraat müdürlüğü odasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

4 — Mezkûr yedek parçalara ait liste ve şartname her gün ziraat müdürlüğü kaleminde görülebilir. (3104)

YARIN AKŞAM
MELEK
Sinemasında
VIVIANE ROMANCE
tarafından temsil edilen
YARI GECEDEN SONRA
Esrarlı maceralarla dolu büyük AŞK ve HEYECAN filmi takdim edilecektir.
Ayrıca: METRO JURNAL'ın son harp ve dünya havadisleri.

Yazan: Rahmi YAĞIZ No: 97

Donanma Geliyor

Miloviç ellerini şakırdatmasını öğrenmişti, fakat, göbek atmayı beceremiyordu

Bayramzade, yine Serkldoryandaki iç salonda içki sofrası ve Macarlı dildadesile başbaşa bulunuyor, tam alaturka bir zevkle cümbüşleniyordu.

Miloviç, üzeri sırma dallı canfesten bir şalvar ve cepken giymiş, başına batı Anadolu köylülerinin bağladığı tülbentlerden bir de hotoz geçirmişti. Sarışın Macar dilberi bu alaturka kıyafet içinde âdeta bir inci tanesi kadar kıymetlenmiş ve gözçeken bir vaziyet almıştı.. Bayramzade, geniş bir koltuğa bağdaş kurmuş, bir gramofona yerleştirilen kıvrak çiftetelliye ellerile tempo tutuyor:

— Haydi babam.. Yallah, yallah.. Maşşallah...

Sedasile arka arkaya buzlu rakı çekistiriyordu.. Miloviç ellerini şakırdatmasını öğrenmişti. Fakat tam alaturka, tertibi göbek atmayı bir türlü beceremiyordu. Maamafih, sülün boylu levent yapılı, cana yakın Macar güzelinin çiftetelli temposuna uyarak lâtif kıvrılışlarla vücudünü iki tarafa sallayışı bile göz ve gönül için çok cazip bir seyir meydana getiriyordu.

Göbek havası nihayet bulurken salonun kapısı tıkırdadı..

Bayramzade el temposunu bıraktı. Miloviç de, bu eğlentiyi yarıda bıraktıran kapı tıkırtısına kızarak oyuna ara verdi. Bekledi.

Bayramzade seslendi:

— Kimo, ne istiyorsun?

Dışardan Sârımın yılışık sözleri duyuldu:

— Bendenizim velinimetim.. Emir buyurduğunuz meseleye dair yeni malûmat var da efendimize onu arzetmeğe geldim..

Bayramzade kapı arkasındaki dalkavuğuna emir verdi:

— Dur, biraz bekle Sârım!

Sonra, şaşkın, şaşkın bir Bayramzadeye bir de kapıya bakan Macar güzeline bir işaret yaptı. Fısıldadı:

— Haydi mayne libe (1).. Şu küçük bodvara çekil.. Adamlarımdan biri geldi. Mühim bir ticaret dalaveresi var, onu görüşeceğiz..

Miloviç sesini çıkarmadan yandaki ufacık kapıdan çekildi. Bayramzade Sârıma seslendi:

— Gel Sârım..

Sârım, ağzını yayvanlaştıran bir tebessümle gözlerinin içine kadar neş'e taşan bir eda içinde odaya daldı. İstifini bozmadan koltukta bekliyen efendisini selâmladı. Onun sormasına meydan bırakmadı. Neş'eden çınlıyan bir sesle haykırdı:

— Müjde velinimetim.. Beklediğimiz oldu.

Bayramzadenin mahmur bakışları haz şimşeklerile aydınlandılar, sordu:

— Karıyı ele geçirdiniz mi?

— Hayır eefndim. Onu ele geçirmek işten bile değil. Şehime Sultan aliyetüşşan hazretleri randevumuzu kabul ettiler..

— Kim söyledi?

Sârım:

— Kuyumcu usta Karnikyan haber getirdi..

Dedikten sonra Sultanın kuyumcusu ile konuştuklarını teferrüatile efendisine anlattı. İki gün sonraki randevu için de efendisinden talimat beklediğini söyledi. Bayramzade Sârımı alâka ile dinliyordu. Dalkavuk sözlerine nihayet verince harp zengini babacanca bir eda ile söylendi:

— Yaman adamdır şu kuyumcu Karnik.. Bak, çaresini bulamadığımız şu işi bir çırpıda nasıl oluruna bağladı.. Ev, şimdi ne olacak? İşi nasıl idare edeceksin?

(Devamı var)

(1) Almanca sevgilim demektir. Genç Alman kadınları da birbirlerine hitap ederken ağız alışıklığile olacak böyle söylerler. R. Y.

SON TELGRAF'ın tarihî tefrikası: 54

Reşit Paşanın Hatıratı
MAKEDONYA ATEŞLER İÇİNDE

Yazanlar:
İskender F. SERTELLİ Cevdet Reşit YULARKIRAN

Reşit Paşa, bu hâdiseyi de Selânik vilâyetine bildirmişti

Makedonya, bir taraftan Bulgarlar, öbür taraftan da Rumlar tarafından kundaklanıyor ve ateş saçağı sardıkça sarıyordu.

Serez polis komiseri, mutasarrıflığa tezkereler yağdırmıya başlamıştı.

İşte bir tane daha: (Vesika: 39).

Serez mutasarrıflığı
canibi âlisine

«Serez kasabasının Rum cemaati tarafından Serez Rum metrepolit vekilinin riyasetinde aza Hıristaki Karagöz ve Sotiraki Maşala ve Vasilâki Kefe ve tahsildarlıkla polislikten matrut Körkiden mürekkep olmak üzere bir heyet teşekkül etmiş ve bunlar da Bulgar eşkiyası tarafından musap olacak Rumlara verilmek bahanesile iane dercedilmekte olduğu istihbar kılınmış ve bu gibi iane dercedilmemesi hakkında evamiri müteaddide mevcut bulunmuş olmakla bu bapta ne yapılmak icap ettiğinin emir buyurulması müsterhamdır.»

Serez polis komiseri
(İmza)

İane şekline son günlerde garip bir ad vermişlerdi: «Bulgar eşkiyasının taarruzlarından musab olan Rumlara dağıtılmak üzere..»

Yukarıdaki polis komiserinin tezkeresi üzerine tekrar harekete geçen Reşit Paşa, bu hâdiseyi de kısaca Selânik vilâyetine bildiriyor: (Vesika: 40).

Selânik vilâyeti celilesine
— Mahremdir —

No. 1359

«Bulgar eşkiyasının taarruzatından musap olan Rumlara verilmek bahanesile Serezde Rum metrepolidi vekilinin tahtı riyasetinde olarak Hıristaki Karagöz, Sotiraki Maşala, Vasilâki Kefe ve polislikten matrut Körki nam eşhastan mürekkep teşekkül eden bir hevet vasıtasile iane dercedilmekte olduğuna dair polis komiserliğinden verilen jurnal leffen huzuru samii fehametpenahilerine arz ve takdim kılınmış ve bilâruhsatı resmiye iane cem'ine müsaade olunmasında tereddüt edilmiş olmakla arz ve istizanı keyfiyete mücaseret kılındı. Olbapta..»

Serez mutasarrıfı
Reşit

Reşit Paşa, bu kabilden iane toplamanın memnu olduğunu bilmiyor değildi. Fakat, vilâyetten emir almadıkça iane toplamanın önüne geçemiyeceğini anlıyordu. Serezdeki hafiyeler birdenbire - Rum çetelerinin daha doğru (Peronia) cemiyeti reislerinin teşvikile - faaliyete geçmişlerdi.

Selânik valisi derhal, Reşit Paşanın yukarıdaki tezkeresine şu cevabı vermekte tereddüt göstermedi; Hattâ mutasarrıfı, bunu sormağa lüzum gördüğünden ve evvelce bu hususta tafsilât vermediğinden dolayı tekdir bile etti.

Şimdi, Selânik valisinin tezkereini okuyalım:

(Vesika: 41)

Serez mutasarrıflığına
(Müstaceldir)

No. 1035

17 teşrinievvel 320 tarihli ve bin üç yüz elli dokuz numaralı tahriratı behiyeleri cevabıdır: Bulgar eşkiyasının taarruzatında musap olan Rumlara verilmek bahanesile Serez Rum metrepolitinin tahtı riyasetinde bir iane cemiyeti teşekkül ettiğine dair polis komiserinin verdiği jurnalın merkezi vilâyete gönderilmesi ve bu bapta istifsarı muamele olunmasile iktifa edilmek muvafıkı vazife ve maslahat görülememiştir. Bu gibi hususatta tarafı behiyelerinden dahi tamiki madde ve metrepolit efendi nezdinize davet olunarak bilâruhsatı resmiye iane cem'i zaten memnu olduğu gibi hasbelhal dahi bilvücuh mahzurdan salim olmadığı ciheteri ltefhim olunmak ve işgal etmediği takdirde ilâvei mütaleanızla merkeze iş'arı keyfiyet edilmek iktiza ederdi. Gerek bu hususta ve gerek hususatı mümasilede tamiki madde ve ilâvei mütalea ile iş'arı keyfiyete itina olunmasının ihtarına lüzum görülmüştür efendim. Selânik valisi
(İmza)

(Devamı var)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Betonarme imaline mahsus islahat» hakkındaki icat için sanayi U. Müdürlüğünden alınmış olan 27 nisan 1938 tarih ve 2560 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilâ olunur.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Baviller» hakkında yeni bir icat için sanayi U. Müdürlüğünden istihsal edilmiş olan 28 nisan 1938 tarih ve 2568 No. lı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk, bu kerre başkasına devir ve yahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan han 5 inci kat 1 - 3 No. lara müracaat eylemeleri ilân olunur.

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında
Yarından itibaren
BİLETLERDE BÜYÜK TENZİLÂT
Program: 3 FİLM BİRDEN

Fransız sinemacılığı en son ve en parlak zaferini ilân ediyor.
(CEBELÜTTARIK CASUSU) ve (DON KAZAKLARI)
Filimlerinin arslan kahramanı (ROGER DUCHESNE) nin
3 ncü harikası olan
ASYADA KOPAN FIRTINA
KONRAD VEİD - SESU HAYAKAVA - MADLEN ROBİNSON - MİŞİKO TANAKA - PAUL AZAİŞ
gibi büyük yıldızların kudretile yaratılan sonsuz bir heyecan kaynağı derin bir aşk romanıdır.
Bu şaheseri Perşembe akşamı
LÂLE'de görmeğe hazırlanınız.

1 Mayıs Çarşamba akşamından itibaren her akşam İstiklâl Cad.
BELER OTELİ salonlarında
Kemani Necati Tokyay - Piyanist
Feyzi Arslangil
ve arkadaşlarına ilâveten memleketimizin en kıymetli bayan okuyucularından:
Faide - Suzan - Nevzat - Güzin ve Saadet'i
Dinliyeceksiniz. Telefon: 49427

En Mükemmel Aile Yardımcısı

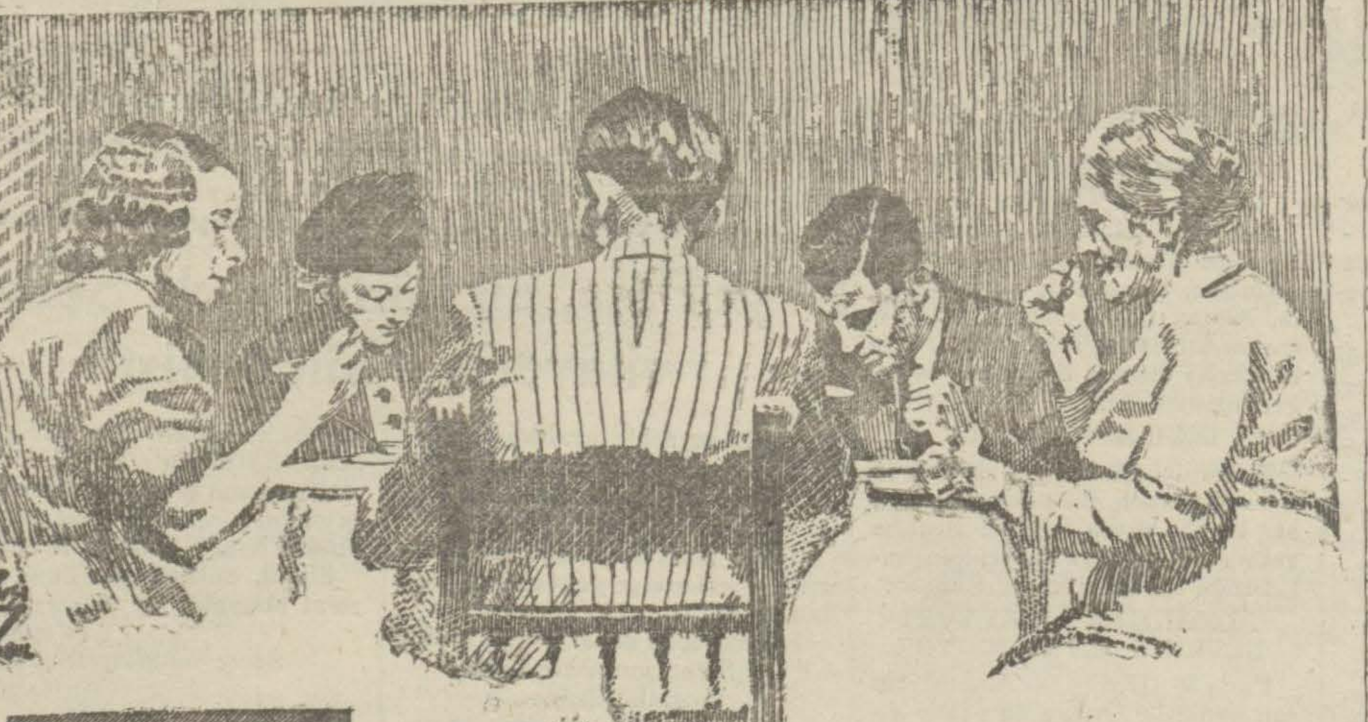

5 BEŞ KİŞİYİ BEŞ DAKİKADA DOYURUR

En dar zamanınızda bile KOMPRİME ile telâş etmeden misafirlerinizi ağırlıyabilirsiniz

Mercimek, Bezelya, Buğday ve sair çorbalık komprimelerimizi

HER YERDE BULABİLİRSİNİZ

Çapamarka Müstahzaratı: M. Nuri Çapa Kuruluş Tarihi 1915

Bakırköy Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Dimistaklis: Bakırköy Zeytinlik mahallesi Orta sokak 39 sayılı hanede.

Hazine tarafından aleyhinize ikame edilen ecri misilden mütevellit 263 lira 51 kuruş alacak davası için ilânen tebliğ edilen davetiyeye icabet etmediğinizden mahkemece hakkınızda gıyap kararı çıkarılmasına karar verilmiş olup yevmi muakeme olan 25/5/940 gününde saat 10 da mahkemeye bizzat veya bilvekâle gelip müddeti kanuniyesi zarfında itiraz etmezseniz vakıaları kabul etmiş sayılacağınız gıyap kararı tebliği makamına kaim olmak üzere 15 gün müddetle ilân olunur. 940/160

Sultanahmet 3 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbul maliye muhakemat müdürlüğüne izafeten hazine avukatı Yusuf Nuri Antar tarafından İstanbul vilâyeti defterdarlık varidat tahakkuk memurlarından iken 10/11/934 tarihinde müstafi addedilen Mehmet İhsanın maaştan fazla mehuzu olan elli ira 9 kuruşun faiz masraf ve ücret vekâletle birlikte hükmen tahsili hakkında ikame olunan davanın cari muhakemesinde müddeaaleyhin gösterilen adreste bulunamamış olmasından dolayı yapılan ilânlı tebligat üzerine de isbatı vücut etmemiş ve geçen celsede mumaileyhe 20 gün müddetle gıyap kararı tebliğine ve bu kararda da hazine avukatının vesaik ibraz edeceğinin yazılması hususu karargir olmuş olduğundan beş gün içinde bir itirazı varsa etmesi aksi takdirde ibraz olunacak vesaike istinaden hüküm verileceği malûmu olmak üzere keyfiyet ilân olunur. 40/93

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebeb olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sıhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Reçete ile satılır.

Sarıyer Sulh Hâkimliğinden:

Hazinenin Sarıyerde Yenimahallede Yasemin sokağında 2/4 No. lı mahalde mukim Karebet aleyhine açtağı davada müddeaaleyh Karabetin ikametgâhının meçhuliyetine mebni mahkemece on beş gün müddetle ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olduğundan duruşmanın bırakıldığı 17/5/940 cuma günü saat 10,30 da mahkemeye bizzat gelmeniz veya bir vekil göndermeniz lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 940/174

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Hazinenin Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Karnavula sokağında 51-59 No. da Hiristo oğlu Yuvan ve İlya aleyhine açtığı davada: Müddeialeyh İlyanın ikametgâhının meçhuliyetine mebni mahkemece on beş gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan mahkeme günü olan 20/5/940 saat 13,30 da mahkemeye bizzat veya bilvekâle gelmeniz tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 940/898

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Hazinenin Beyoğlu Kurtuluş Muhtar sokağında 10 - 12 numaralı evde Aspasya aleyhine açtığı davanın muhakeemsi neticesinde 32 lira 59 kuruşun tahsiline dair 4/4/940 tarihi ile verilen kararın müddeialeyhin ikametgâhının meçhuliyetine mebni ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan işbu karar hulâsai hüküm makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 940/464

GRİP BAŞ ve DİŞ AĞRILARI
NEVRALJİ-ARTRİTİZM-ROMATİZMA
KAŞE
NEOKALMİNA
ALINIZ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 575 lira olan 500 adet vagon için pirinçten dökme sigara küllüğü 10/5/1940 cuma günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 43 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3226)

* *

1/5/1940 tarihinden itibaren:

Sahiplerine ait ve idare malı sarnıçlı vagonlarla nakledilecek mayiatın asgari hamule ve nakil şartlarında tadilât yapılmıştır. Sahiplerine ait sarnıçlı vagonlarla nakledilen benzinlerin asgari 13 ton olması kaydı kaldırılmış, alelûmum nakliyatta vagon hacimlerini ifade eden rakkamlar, benzin nakliyatında hacim rakamlarının 0,70 ile hasılı zarbı ve İspirto, petrol, mazot, motorin hamız «Asit», makine yağı nakliyatında hacim rakkamlarının 0, 80 ile hasılı zarbı asgari hamule tonu olarak tesbit edilmiş ve bu şartlar hususî mahiyeti haiz olan idare malı sarnıçlı vagonlara da teşmil edilmiştir. Hasılı zarplardaki kesirlerin yarım ton ve daha fazlası bir ton sayılır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. «1949» «3443»

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Senelik ilk kirası	teminatı					
72,00	5,40	Arnavutköyünde	Lâtfiye Mah.	Küçükayazma So.	11/23 No.	Ev
120,00	9,00	»	» »	So.	1/3 No.	Ev ve dükkân
36,00	2,70	»	» »	»	24/49 No.	Ev
72,00	5,40	»	» »	»	10/21	» »
48,00	3,60	»	» »	»	11/17	» »
80,00	6,00	»	» »	»	4/41	» »
72,00	5,40	»	» »	»	3/5	» »
60,00	4,00	»	» »	»	16/43	» »
96,00	7,20	»	» »	»	25/51	» »
60,00	4,50	»	» »	»	11/13	» »
72,00	5,40	»	» »	»	30/63	» »
72,00	5,40	»	» »	»	14/45	» »
48,00	3,60	»	» »	»	30/65	» »
48,00	3,60	»	» »	»	29/67	» »
48,00	3,60	»	» »	»	23/47	» »
36,00	2,70	»	» »	Elçi	27/55	» »
72,00	5,40	»	» »	»	33/59	» »
66,00	4,95	»	» »	Aralık	12/25	» »
60,00	4,50	»	» »	»	9/11	» »
36,00	2,70	»	» »	»	12/27	» »
60,00	4,50	»	» »	»	10/15	» »
60,00	4,50	»	» »	Ön	14/39	» »
48,00	3,60	»	» »	»	4/31	» »
60,00	4,50	»	» »	»	7/9	» »
36,00	2,70	»	» »	Palacı	18/29	» »

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarda yazılı gayri menkuller 1 ilâ 3 sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale ?/5/940 cuma günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (3069)

Hayır Sevenler Cemiyeti İdare Hey'etinden:

Hayır sevenler cemiyetinin 26/4/940 tarihli fevkalâde heyeti umumiye toplantısına aid zabıtnamede yazılı olduğu üzere atiyen yapılacak işle, hakkındaki idare heyeti raporunun tesvibi ile cemiyetin umumî menfaatlere hâdim cemiyetlerden sayılması için talep ve müracaatta bulunmak üzere idare heyetine mezuniyet ve salâhiyet itasına, 1940 senesi bütçesinin aynen kabul ve tasdikine, idare heyeti azalarının beşe iblâğile yeni ihdas edilen azalıklara ORHAN DÜMER ile GALİP ATILGAN'ın ve 940 ve 941 seneleri için murakıplığa Tahsin Sezer'in intihaplarına ittifakla karar verildiği ilân olunur.

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır.

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ Kömür Satış Şubesinden:

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür Satış Şubesinin bilûmum mevcudat, taahhüdat ve matlubatı bütün hukuk ve vecaibile 3870 numaralı kanuna müsteniden 2/12891 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararı hükmüne göre teşkil edilen

«Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliğine»

Devredilmiş olduğundan alâkadarların her türlü işleri için 15 Mayıs 1940 tarihinden itibaren Merkezi ZONGULDAKTA bulunacak olan adı geçen Satış Birliğine müracaat etmeleri.

Nafıa Vekâletinden:

6/5/940 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 15000 lira muhammen bedelli bir adet müstamel asfalt karıştırma makinesi ile bir adet müstamel filler makinesi ve bir adet müstamel konkasörün tadil edilmiş fennî şartnamesine göre kapalı zarf usulile yeniden eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 1125 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte ayni gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «3210» «1807»

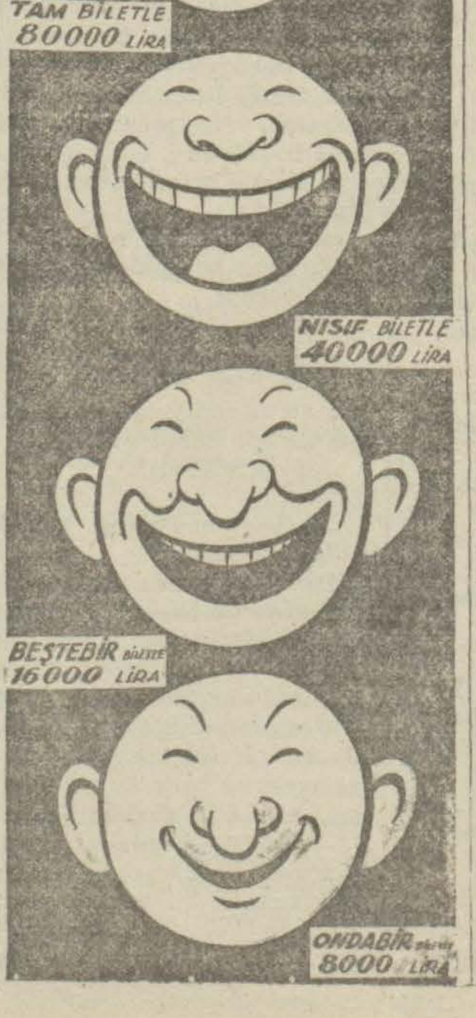

YENİ HAYAT

Türkiyede nefasetile şöhret bulan hakikî ve esas YENİ HAYAT karemelaları birdir. O da ABDÜLVAHİT TURAN markasıdır. Kahveciler için nefis lokumlarımız vardır.
adrese dikkat: Galata Necatibey caddesi No. 92 Telefon: 40058

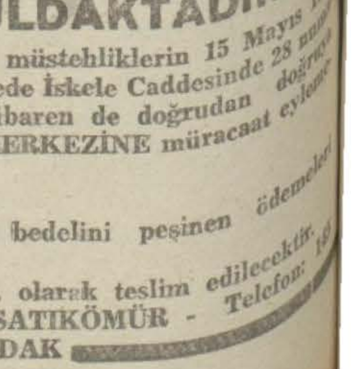

EREĞLİ HAVZASI Kömürleri Satış Birliğinden:

3870 numaralı kanuna müsteniden 2/12891 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden

«Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği»

Merkezi ZONGULDAKTADIR.

Birlikten kömür almak istiyen müstehliklerin 15 Mayıs 1940 tarihine kadar İstanbulda Tophanede İskele Caddesinde 28 numarada ve 15 Mayıs 940 tarihinden itibaren de doğrudan doğruya Zonguldakta SATIŞ BİRLİĞİ MERKEZİNE müracaat eylemeleri lâzımdır.

KÖMÜR SATIŞ ŞERAİTİ:

1— Kömür alıcılarının kömür bedelini peşinen ödemeleri şarttır.

2— Kömürler Havzada F. O. B. olarak teslim edilecektir. Telefon: ...
Telgraf adresi: ZONGULDAK - SATIKÖMÜR - ZONGULDAK

Sahip ve neşiriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
Basıldığı yer: SON TELGRAF Matbaası

No. 287—45 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Yanlarına katacağı elçi Çakır Etem'le Rodos'a gitmelerine müsaade etti

Sonra ayağa kalktı; elçilere kıymettar hediyeler verdirdi. Yanlarına katacağı elçi Çakır Ethemle Rodosa gitmelerine müsaade etti.

Şövalyeler bir ay sonra (M. 1482) Rodosa geldiler. Muahedeyi Dübossona ve şövalyeler meclisine verdiler.

Dübosson, muahededen memnundu. Koca devleti aliyeyi istediği gibi bağlamıştı. Bir çok taleplerine sahip olmuştu. Bu muahedeyi hıristiyanlığın kurtuluş mukaddimesi olarak ilân etti.

Dübosson, Sultan Beyazıdın elçisini huzuruna kabul etti. İltifat eyledi. Elçiye vazifesinin nelerden ibaret olduğunu sordu:

— Muahededen başka Padişahın başka arzuları var mı?

Beyazıdın elçisi mukabele etti:

— Zatı şahane namına sizinle hususî görüşmek isterim. Dedi.

Bunun üzerine elçiyi başka bir odaya götürdüler. Çünkü, Rodos beyinin yanında şövalyeler vardı.

Türk elçisi hususî bir salona alındıktan sonra, Dübossonla başbaşa kalmıştı. Beyazıdın elçisi söze başladı:

— Cem Sultanın Rodosa kabulünde ve hakkında gösterilen ihtiramdan Sultan Beyazıt fevkalâde mahzuz olmuştur.

Deyince, Dübosson:

— Biz icap eden misafirperverliğimizi yaptık. dedi.

Elçi:

— Cem Sultanın sıkı bir muhafaza altında tutulmasını Sultan Beyazıt rica eyler ve bu hususta ne kadar masraf giderse vermeğe hazır olduğunu arzederim.. dedi.

Dübosson, işi anlamıştı. Zaten Sultan Beyazıdın elçi ile söylemek istediği vazihti.

Yani Beyazıt, Rodos şövalyesinden kardeşinin bir tarafa salıverilmemesini ne kadar para isterse vereceğini söylemek istiyordu.

Dübosson mukabele etti:

— Sultan Cem insaniyet namına kabul edilmiştir. Hakkında gayet samimane ve hürmetkârane muamele olunmuştur ve olunmaktadır. Bittabi kardeşinin sefilâne ömür sürmesine kardeşinin razı olmıyacağı aşikârdır. Şövalyelerin kendisini kabulden maksatları padişahı kat'iyyen endişeye düşürmemesi.. maamafih, padişahın etvar ve harekâtile intikam hisleri uyandırmaya çalışmaması lâzım geldiğini bilmek lâzımdır. dedi.

Dübosson eline geçirdiği avdan tam manasile istifadeye koyulmuştu. Zavallı Beyazıt, kardeşinin memleketin başına bir belâ getirmemesi için Rodos beyi gibi bir hükûmete boyun eğiyordu.

Dübosson, sözlerini bitirdikten sonra, ayağa kalktı. Elçi ile beraber saravına gitti.

Şövalye meclisi toplıyan Dübosson, elçinin hususî mükâlemelerini ortaya koydu ve bunun üzerinde uzun uzadıya münakaşalar yapıldı.

Sultan Cem, esasen biraderile uzlaşması için, Dübossonu tevkil etmişti. Şövalye reisinin elinde imzalı vekâletnameler vardı.

Sultan Beyazıt da elçisi Çakır Ethemi tevkil eylemişti. Zaten o sıralarda İtalyanın Cem Sultan vasıtasile Türkiyeye karşı harp ilân etmesi de imkân haricinde idi.

İşte bu mülâhazalara mebni, Dübosson vakit kazanmak için Sultan Beyazıtla itilâf hasıl etmeğe karar verdi.

(Devamı var)